

DIOXIN 2025: RECETOX připomněl odkaz Ivana Holoubka a jeho přínos v environmentální chemii

27.11.2025 - | Svaz chemického průmyslu ČR

Letošní, už 45. ročník konference DIOXIN, proběhl v prvním listopadovém týdnu v turecké Antalyi. Jedna z jeho sekcí byla zaměřena na chemický management a přínos vědy k implementaci mezinárodních úmluv chránících lidské zdraví před dopady chemických expozic.

Tuto sekci věnovali pořadatelé památce Ivana Holoubka, který práci pro Environmentální program OSN a podpoře chemických úmluv věnoval velkou část svého profesního života a několik let pracoval na mezinárodních projektech právě v Turecku. Stopu, kterou v zde zanechal, zmínila ve své úvodní prezentaci Ipek Imamoglu.

Že Ivan Holoubek přispěl i k tomu, že byl v letošním roce po několikaletém úsilí schválen v Punta del Este v Uruguayi Mezivládní vědecko-politický panel pro chemické látky, odpady a znečištění, připomněl ve své prezentaci Martin Scheringer. Na spolupráci s ním však zavzpomínali také další prezentující. Kromě Martina Scheringera reprezentovali v této sekci RECETOX i Jana Klánová a Jiří Kalina.

Jiří Kalina ve svém vystoupení shrnul příspěvek centra ke globálnímu monitoringu a hodnocení efektivity Stockholmské úmluvy, když prezentoval dlouhodobé trendy znečištění ovzduší na několika kontinentech získané za 20 let existence monitorovacích sítí MONET. Jana Klánová hovořila o potřebě zpřístupnění výzkumných dat o chemických expozicích pro potřeby rozhodovacích procesů, a o přínosu informačních systémů GENASIS (www.genasis.cz) a GMP (www.pops-gmp.org), které pro tento účel vybudoval RECETOX. Zmínila také dvacetiletou historii mezinárodní letní školy RECETOX, která zásadně přispěla k budování odborných kapacit ve všech regionech. Letní školou prošly za dvě dekády její existence stovky mladých vědců a mnoho z nich se k této zkušenosti hlásilo i na této konferenci. Je tak vidět, že si akce vydobyla velké renomé a přispívá k šíření dobrého jména centra i univerzity na mezinárodní úrovni.

V navazující sekci pak Jana Klánová prezentovala současné mezinárodní úsilí o vybudování výzkumných kapacit pro implementaci ambiciózního konceptu lidského expozomu a vytvoření mezinárodních partnerství. Hovořila o evropském (Horizon Europe) partnerství pro chemická rizika PARC, o evropských (EHEN) a mezinárodních (IHEN) sítích pro výzkum lidského expozomu. Taktéž hovořila o tom, jak vybudování výzkumné infrastruktury EIRENE posílí synergie, odstraní fragmentaci a duplikaci úsilí, a zajistí dlouhodobou udržitelnost kapacit, dat a nástrojů vytvořených v těchto projektech. Zdůraznila i globální ambice EIRENE a fungující mezinárodní spolupráci, zejména se sítí exposomového výzkumu v USA NEXUS.

<https://www.schp.cz/info/dioxin-2025-recetox-pripomnel-odkaz-ivana-holoubka-a-jeho-prinos-v-environmentalni-chemii>